

DATOS IDENTIFICATIVOS

Estudos lusófonos II

Materia	Estudos lusófonos II			
Código	V01G400V01984			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Lago, José Ramón Seijas Montero, Maria			
Profesorado	Rodríguez Lago, José Ramón Seijas Montero, Maria			
Correo-e	jrlago@uvigo.es mariaseijas@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	Fundamentos da historia e a cultura portuguesa nos séculos XIX e XX.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B4	Mellora da capacidade de comunicación en español, galego e portugués en diferentes contextos profesionais, traballando as destrezas de comprensión e expresión orais e escritas.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B9	Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Coñecementos xerais sobre a área de estudo (lingüística, linguas galega, española, portuguesa, latina, literaturas, tecnoloxías, estudos culturais)
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer e entender aspectos fundamentais da lingua portuguesa.	A1 A2 A5	B1 B4 B9 B10		D2 D3
Coñecer e entender aspectos de historia e de cultura lusófonas modernas	A5	B9 B10	C16	D3 D6 D7 D9 D10 D11 D12
Coñecer aspectos básicos das literaturas portuguesa e brasileira do século XIX.	A5	B1 B6	C3	
Saber traducir textos portugueses de extensión reducida de diferentes xéneros nun nivel medio ao español e/ou ao galego	A1	B1 B4 B9		D2 D3 D6 D8 D10 D11 D12
Coñecer e entender os trazos fundamentais da sociolingüística lusófona.		B1 B6 B10	C16	D3 D7
Coñecer e entender os trazos fundamentais da diversidade cultural da lusofonía	A5	B6 B9	C3 C16	D5 D9 D11
Entender e saber analizar textos escritos e orais lusófonos de diferentes xéneros nun nivel avanzado	A1 A2	B1 B6	C16	D2 D8

Contidos

Tema

1: Historia dos países lusófonos no século XIX	1.1. O movemento ilustrado portugués 1.2. Sociedade e economía no Portugal do XIX 1.3. A evolución política no Portugal do XIX 1.4. Brasil: de colonia a Imperio 1.5. África portuguesa no XIX
2: Historia dos países lusófonos no século XX	2.1. Portugal da I República á integración europea 2.2. Brasil ¿ordem e progresso? 2.3. O proceso de descolonización na África portuguesa
3: Cultura dos países lusófonos	3.1. Aspectos culturais de Portugal no século XIX 3.2. Aspectos culturais de Brasil no século XIX 3.3. Aspectos culturais de Portugal no século XX 3.4. Aspectos culturais de Brasil no século XX 3.5. Aspectos culturais da África portuguesa
4: Música, arte e cine no século XX	4.1. Música, arte e cine en Portugal 4.2. Música, arte e cine en Brasil 4.3. Música, arte e cine en África lusófona

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	9	21	30
Actividades introdutorias	1	0	1
Debates	14	31	45
Sesión maxistral	23	0	23
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	50	51

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Traballos de aula	Modalidade presencial: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante. Modalidade semipresencial: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos a través da plataforma FAITIC, baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante
Actividades introdutorias	Modalidade presencial: Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Modalidade semipresencial: Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. O alumnado semipresencial pode asistir, presencialmente, a estas actividades.
Debates	Modalidade presencial: Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral. Modalidade semipresencial: Discusión por medio de tutorías virtuais entre un grupo de estudantes co profesorado. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral.
Sesión maxistral	Modalidade presencial: Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Modalidade semipresencial: Transmisión por parte do profesorado a través da plataforma FAITIC, dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Modalidade presencial: A atención personalizada realizarase tanto en horario de tutorías oficiais como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo ás distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que deben realizar. Modalidade semipresencial: A atención personalizada realizarase tanto en horario de tutorías oficiais como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo ás distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que deben realizar.
Sesión maxistral	Modalidade presencial: A atención personalizada realizarase tanto en horario de tutorías oficiais como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo ás distintas necesidades do alumnado. Modalidade semipresencial: A atención personalizada realizarase tanto en horario de tutorías oficiais como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo ás distintas necesidades do alumnado.
Debates	Modalidade presencial: A atención personalizada realizarase tanto en horario de tutorías oficiais como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo ás distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Modalidade semipresencial: A atención personalizada realizarase tanto en horario de tutorías oficiais como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo ás distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Modalidade presencial: A atención personalizada realizarase tanto en horario de tutorías oficiais como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo ás distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial: A atención personalizada realizarase tanto en horario de tutorías oficiais como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo ás distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballos de aula	Modalidade presencial: Probas para avaliar as competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Modalidade semipresencial: Probas para avaliar as competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. O alumnado prepara este tipo de proba a través da plataforma FAITIC ou pode asistir, presencialmente, á realización da proba.	10	A2	B6	C16	D8 D9 D10 D11 D12

Debates	Modalidade presencial: Proba na que o alumno debe demostrar o grao de adquisición de competencias prevista na materia, a través da súa participación na discusión na clase, sobre un tema concreto e dar resposta ás preguntas formuladas polo profesorado.	40	A5	B1	C3	D2
				B4	C16	D5
						D7
						D8
	Modalidade semipresencial: Proba na que o alumno debe demostrar o grao de adquisición de competencias prevista na materia, coa súa participación a través da plataforma FAITIC, sobre un tema concreto e dar resposta ás preguntas formuladas polo profesorado.					D9
						D12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Modalidade presencial: Proba única na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios expostos polo profesor. Desta maneira, o alumnado debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	50	A1	B1	C3	D2
			A2	B4	C16	D3
			A5	B6		D5
	Modalidade semipresencial: Proba única na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios expostos polo profesor. Desta maneira, o alumnado debe aplicar os coñecementos que adquiriu. O alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.			B9		D6
				B10		D10
						D11

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modalidade presencial:

Para poder optar ao sistema de **avaliación continua** o alumnado deberá asistir, cando menos, a 9 das 13 sesións teóricas previstas na programación. Ao final do cuadrimestre, na data establecida no calendario oficial de exames, o alumno de avaliación continua debe facer un exercicio escrito no que debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

Nas clases prácticas o alumnado de avaliación continua deberá facer dous cuestionarios, un á metade do cuadrimestre e outro na última sesión, cun valor cada un de 0,5 puntos sobre a cualificación final.

Ao final do cuadrimestre, na data establecida no calendario oficial de exames, o **alumnado que non seguiu a avaliación continua** ou perdeu o dereito á mesma, poderá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que fosen traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Na segunda edición (xullo) e en cursos posteriores, o alumnado deberá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que fosen traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Modalidade semipresencial:

Ao final do cuadrimestre, na data establecida no calendario oficial de exames, o alumno de **avaliación continua** debe facer un exercicio escrito no que debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

O alumnado de avaliación continua deberá facer dous cuestionarios, un á metade do cuadrimestre e outro na última sesión, cun valor cada un de 0,5 puntos sobre a cualificación final. O alumnado desta modalidade pode asistir presencialmente á realización destas probas.

Ao final do cuadrimestre, na data establecida no calendario oficial de exames, o **alumnado que non seguiu a avaliación continua** poderá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que fosen traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O alumnado desta modalidade debe asistir presencialmente a esta proba.

Na segunda edición (xullo) e en cursos posteriores, o alumnado deberá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que fosen traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. O alumnado desta modalidade debe asistir presencialmente a esta proba.

Bibliografía. Fontes de información

De La Torre Gómez, Hipólito y Sánchez Cervelló, Josep.; **Portugal en la Edad Contemporánea (1807-2000) Historia y documentos**, UNED,

Oliveira MARquez, A. H. de.; **História do Portugal Contemporâneo. Economia e sociedade**, Universidade Aberta,

Predeira, Jorge M. e Monteiro, Nuno Gonçalo.; **O colapso do Imperio e a revolução liberal, 1808-1834**, Fundação Mapfre e Santillana,

Ramo, Rui (coord.); **História de Portugal**, A Esfera dos Livros,

Tavares de Almeida, Pedro.; **A construção nacional, 1834-1890**, Fundação Mapfre e Santillana,

Recomendacións

Outros comentarios

Modalidade presencial e semipresencial

-A copia ou plaxio nos traballos ou no exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá ó alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

-A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

-Recoméndase o uso da bibliografía indicada polos profesores.

-É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma FAITIC e de estar ao tanto das datas nas que as probas de avaliación teñen lugar.

-Os alumnos de intercambio deben coñecer o idioma en que se imparte a materia para poder seguila e ser capaces de ler en portugués.
